

Hevostilan logistiset toiminnot

Case Meri-Lapin Hevospalvelu

Riikka Saukonoja

Kaupan ja kulttuurin toimialan opinnäytetyö
Liiketalouden koulutusohjelma
Tradenomi

KEMI 2013

TIIVISTELMÄ

KEMI-TORNION AMMATTIKORKEAKOULU, Kaupan ja kulttuurin toimiala

Koulutusohjelma:	Liiketalouden koulutusohjelma
Opinnäytetyön tekijä(t):	Saukonoja, Riikka
Opinnäytetyön nimi:	Hevostilan logistiset toiminnot, Case Meri-Lapin Hevospalvelu
Sivuja (joista liitesivuja):	36
Päiväys:	9.1.2013
Opinnäytetyön ohjaaja(t):	Ketola, Kirsti
<p>Opinnäytetyössäni tutkin hevostilojen logistiikkaa toimeksiantajani Meri-Lapin Hevospalvelun kautta. Opinnäytetyön tavoitteena on mahdollisimman kattavasti selvittää kaikki Meri-Lapin Hevospalvelun toimintaan liittyvät logistiset toiminnot ja tarjolla olevat palvelut sekä pyrkiä myös kehittämään niitä mahdollisuuksien mukaan.</p> <p>Tutkimusmenetelmäksi olen valinnut tapaustutkimuksen, jolle tyypillisesti tutkimuskohteena on yksittäinen tapaus. Yksittäistapausta tutkitaan sille luonnollisessa ympäristössä kuvailemalla tarkasti tutkittavaa ilmiötä. Opinnäytetyön tarkoitus ei ole vain selittää ilmiöiden välisiä yhteyksiä, testata hypoteeseja, tehdä ennusteita, vaan tavoitteena on enemmänkin tutkimuskohteen ominaispiirteiden kuvailu.</p> <p>Tutkimusongelmiin etsin vastauksia teoreettiseen viitekehykseen tukeutuen sekä haastattelujen ja havainnoinnin avulla. Tutkimuksen teoreettinen viitekehys koostuu kahdesta eri teoriaosuudesta, jotka ovat hevostila liiketoimintaympäristönä ja Meri-Lapin Hevospalvelun toiminnot ja palvelut. Tutkimuksen teoriaosuudessa käytettiin hyväksi kirjallisia, suullisia ja sähköisiä lähteitä.</p> <p>Tutkimuksessa ei löytynyt isoja puutteita toimeksiantajan logistisista toiminnoista. Tämä on tietenkin positiivinen asia ja tarkoittaa sitä, että toimeksiantajan asiat ovat näiltä osin hyvällä mallilla.</p>	
Asiasanat: hevostilat, logistiikka, toiminnot	

ABSTRACT

KEMI-TORNIO UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES, Business and Culture

Degree programme:	Business Administration
Author(s):	Saukonoja, Riikka
Thesis title:	Logistical operations of a horse farm
Pages (of which appendixes):	36
Date:	9.1.2013
Thesis instructor(s):	Ketola, Kirsti
<p>In my thesis I study logistics of horse farms through the case farm Meri-Lapin Hevospalvelu who assigned this thesis research. The aim of the thesis is to determine as comprehensively as possible all the service activities related to logistics operations and inspection services in Meri-Lapin Hevospalvelu, as well as to strive to develop the operations and services as widely as possible.</p> <p>The research method I chose is a case study which typically has an individual case as a research subject. An individual case is examined in its natural environment by describing precisely the phenomenon under analysis. My thesis was intended to be not only explaining the connections between phenomena, testing hypotheses, and making predictions, but the objective is to describe the characteristics of the research subject.</p> <p>I sought answers relying not only on the theoretical framework but also on the interviews and observations. The theoretical framework consists of two different theoretical parts which are the stud farm as a business environment, and the service functions and services of Meri-Lapin Hevospalvelu. The theoretical part was built on oral and written sources, including electronic sources.</p> <p>No major deficiencies were found in the case organization's logistical operations. This is a positive outcome and one could make a conclusion that Meri-Lapin Hevospalvelu is a well-managed enterprise in view of its logistical solutions.</p>	
Asiasanat: horse farms, logistics, operations	

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ.....	2
ABSTRACT	3
SISÄLLYS	4
1 JOHDANTO.....	5
1.1 Opinnäytetyön tavoitteet ja rajaus	5
1.2 Toimeksiantajan esittely	6
1.3 Tutkimusmenetelmä.....	7
2 HEVOSTILA LIIKETOIMINTAYMPÄRISTÖNÄ.....	10
2.1 Maatilojen muuttunut toimintaympäristö.....	10
2.2 Logistiikan tavoitteet	12
2.3 Hevosten sisämarkkinakauppa	15
2.4 Hevosten kuljetus	18
3 MERI-LAPIN HEVOSPALVELUN TOIMINNOT JA PALVELUT	22
3.1 Hevosten myynti ja maahantuonti	22
3.2 Täyshoitopalvelut ja kengitykset	25
3.3 Ratsastuskoulutoiminta	26
3.4 Varastointi	27
4 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA.....	31
LÄHTEET	35

1 JOHDANTO

Logistiikan merkitys yritysten kilpailutekijänä on huomattava, sillä toimitusketjut edellyttävät tehokasta logistiikka ja sen hallintaa. Toimivalla logistiikalla on suuri merkitys kilpailukyvyyn ja saavutettavuuden keskeisenä tekijänä. Vaikuttamalla koko toimitusketjun logistisiin kustannuksiin, yritys voi saada merkittävää kilpailuetua. Tavoite pienentää kustannuksia on johtanut siihen, että kaikesta tuottamattomasta toiminnasta pyritään eroon, ja keskitytään vain ydinosaamiseen. (Von Bell, Inkiläinen, Ritvanen & Santala 2011, 25.)

Meri-Lapin Hevospalvelun arkeen liittyy hyvin paljon logistisia toimintoja. Hevospalvelun tarjoamista palveluista kaikki sisältävät omat logistiset haasteensa. Esimerkkinä voi mainita hevosten maahantuontiin liittyvät pitkät kuljetukset ja tallissa tarvittavien perustarpeiden heinän, kauran ja turpeen tilaamiseen ja varastoimisen.

1.1 Opinnäytetyön tavoitteet ja rajaus

Kvalitatiivisessa tutkimusmenetelmässä tutkimusongelman tulisi olla niin tarkoin ja selkeästi rajattu, että tutkimuksen ulkopuolinen henkilö pystyy ymmärtämään tutkimuksen tarkoituksen ja tavoitteet. Opinnäytetöiden tutkimusongelmien aiheet ovat usein laajoja ja niistä voisi kirjoittaa useita eri teoriaosuuksia. Aiheen pilkkominen vain muutamaan teoriakatsaukseen tutkimusten selkeyden ja niiden tavoitteiden vuoksi, on suositeltavaa. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2007, 81.)

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on mahdollisimman kattavasti selvittää kaikki Meri-Lapin Hevospalvelun toimintaan liittyvät logistiset toiminnot ja tarjolla olevat palvelut sekä pyrkiä myös kehittämään niitä mahdollisuuksien mukaan.

Tässä tutkimuksessa selvitettäviä kysymyksiä ovat:

1. Mitkä tekijät vaikuttavat hevostilan toimintaympäristöön?
2. Mitä kuuluu hevostilan logistisiin toimintoihin?
3. Mitä kehitettävää tutkimuksen avulla löydettiin?

Ensimmäisenä tutkimuksessa käsiteltiin hevostiloja liiketoimintaympäristönä. Miten maatilojen liiketoimintaympäristö on muuttunut, mitä tavoitteita hyvällä logistiikalla voidaan saavuttaa sekä mitä kuuluu hevosten sisämarkkinakauppaan ja kuljetuksiin. Tämän jälkeen lähdetään kartoittamaan kaikki Meri-Lapin Hevospalvelun toiminnot ja palvelut.

1.2 Toimeksiantajan esittely

Meri-Lapin Hevospalvelu (myöhemmin Hevospalvelu) on vuonna 2003 perustettu hevosten täyshoitopalveluihin, ratsastuskoulutoimintaan, kengityksiin sekä ratsuhevosten maahantuontiin, koulutukseen ja myyntiin keskittyvä yritys. Yritys sijaitsee rauhallisella, metsään rajoittuvalla tilalla Tornion ja Keminmaan rajalla (kuva 1). Yrittäjinä toimivat Katariina ja Kyösti Pajari. Ratsastajien käytössä on 21 x 80 m kokoinen maneesi ja 60 x 80 m kokoinen ulkokenttä. Tallin tiloissa toimii myös vuonna 2001 perustettu ratsastusseura Meri-Lapin Ratsastajat ry. (Meri-Lapin Hevospalvelu, hakupäivä 20.4.2012.)

Kuva 1. Ilmakuva tallialueesta (Meri-Lapin Hevospalvelu, hakupäivä 16.11.2012.)

Meri-Lapin Hevospalvelu järjestää ratsastustunteja maanantaista lauantaihin ja tasoja on alkeiskurssista vaativaan. Monipuoliset ratsastustunnit ammattitaitoisten ohjaajien ja opettajien avulla luovat pohjan perusratsastustaidolle ja kehitykseen koulu- ja esteratsastuksessa. Opetushevokset ja -ponit ovat kiltejä ja hyvin koulutettuja. Yritys tarjoaa

myös vammais- ja terapiapalveluita erityisesti niihin soveltuvilla ratsuilla. Meri-Lapin Ratsastajien jäsenet saavat alennusta ratsastustunneista. (Meri-Lapin Hevospalvelu, hakupäivä 20.4.2012.)

Vakioratsastustuntien lisäksi yritys tarjoaa yksityistunteja ratsastajan omalla tai Hevospalvelun hevosilla. Yritys järjestää myös säännöllisesti syventäviä este- ja kouluratsastusvalmennuksia tavoitteellisille ratsastajille erikseen ilmoitettuina päivinä. Tallilla käy myös vierailevia, kokeneita ammattiratsastajia ja -valmentajia, mm. Raul Kauna, Timo Rokkanen, Pasi Meller ja Annike Laving. (Meri-Lapin Hevospalvelu, hakupäivä 20.4.2012.)

1.3 Tutkimusmenetelmä

Tutkimuksen metodologia tarkoittaa sääntöä siitä, miten joitain välineitä, metodeja, käytetään tutkimukselle asetetun päämäärän saavuttamiseksi. Tutkimuksen metodologia kuvaa sitä, miten ja millaisia käsitteitä todellisuuden hahmottamiseen on käytetty, jotta tutkimuksen tulokseksi on saatu tieteellistä tietoa. (Tuomi 2007, 31.)

Opinnäytetyöni toteutan kvalitatiivisella eli laadullisella tutkimusmenetelmällä. Kvalitatiivisessa tutkimuksessa on kyse ns. todellisen elämän kuvaamisesta. Laadullinen tutkimus muodostuu lukuisista eri tutkimusotteista, mutta yksinkertaisimmillaan laadullinen tutkimus käsittää kaiken sellaisen empiirisen tutkimuksen, joka ei ole määrällistä. Tällöin puhutaan laadullisesta tutkimuksesta sen laajassa merkityksessä. (Tuomi 2007, 96.)

Kvalitatiivisen tutkimuksen piiriin kuuluu sen useita eri tutkimuslajeja. Näistä valitsin tapaustutkimuksen. Se voidaan määritellä empiiriseksi tutkimukseksi, joka hankittuja tietoja käyttäen tutkii nykyistä tapahtumaa tai toimivaa ihmistä tietyssä ympäristössä. Tapaustutkimus on määriteltä myös yksinkertaisesti toiminnassa olevan tapahtuvan tutkimukseksi. Määrittelystä vaikean tekee se, että tapaus voi olla lähes mikä vain. (Metsämuuronen 2001, 16.)

Tapaustutkimus voidaan luokitella keskeiseksi kvalitatiivisen metodologian tiedonhankinnan strategiaksi. Lähes kaikki strategiat käyttävät tapaustutkimusta lähetystapanaan. Toisin sanoen kaikki kvalitatiivinen tutkimus on tapaustutkimusta. Erot erilaisissa stra-

tegioissa tulevat siitä, kuinka tieto hankitaan ja mikä on tutkimuksen kohde. (Metsämuuronen 2001, 18.)

Tapaustutkimuksessakin tutkimuksen kohteen valinta on tärkeä. Tutkimusyksikkö ei saa olla esimerkiksi ääritapaus. Tapauksen valinnassa ei käytetä otantaa. Jokainen tapaus ja siitä tehty tulkinta on periaatteessa oikea. (Kananen 2008, 85.) Tapaustutkimukselle on tyypillistä valita tutkimuskohteeksi yksittäinen tapaus, tilanne, tapahtuma tai joukko tapauksia. Tarkastelussa kiinnostuksen kohteena ovat usein prosessit. Yksittäistapauksia tutkitaan niiden luonnollisessa ympäristössä kuvailemalla tarkasti tutkittavaa ilmiötä. Menetelmän tarkoitus ei ole vain selittää ilmiöiden välisiä yhteyksiä, testata hypoteeseja, tehdä ennusteita, vaan tavoitteena on enemmänkin tutkimuskohteen ominaispiirteiden kuvailu. (KvaliMOTV, hakupäivä 2.1.2013.)

Tapaustutkimukseen liittyvät omat ongelmansa. Mikä on tapaus? Jos tapaus on yritys, miten se määritellään? Eihän yritystä voi haastatella tai havainnoida. Ei ole olemassa yritystä joka tekisi tai sanoisi jotain. Yrityksessähän ihmiset edustavat yritystä. Tutki taanko siis johtoa, omistajia vai henkilökuntaa? (Kananen 2008, 85.)

Tapaustutkimuksessa etsitään sitä, mikä on yhteistä, mutta myös sitä mikä on erityistä ja uniikkia tapauksessa. Ongelmallinen kysymys liittyy tapausten yleispätevyyteen. Tapaushan ei ole yleisesti ottaen yleistettäessä. Tutkija saattaa löytää yksilöitä yhdistävän yhteisen piirteen. Näin ollen tapaustutkimus voidaan ymmärtää pienenä askeleena kohti yleistämistä. Se ei kuitenkaan saa olla päätarkoitus. Yleistämistä oleellisempaa on tapauksen ymmärtäminen. (Metsämuuronen 2001, 18.)

Tapaustutkimuksessa olennaista on, että tutkittava tapaus muodostaa jonkinlaisen kokonaisuuden. Koska tapaustutkimuksessa käytetään erilaisia tiedonkeruu ja analyysitapoja, sitä ei voida pitää pelkkänä aineistonkeruun tekniikkana. Tapaustutkimuksen teko ei rajoita menetelmävalintoja: käytössä niin kvantitatiiviset kuin kvalitatiivisetkin menetelmät. Tapaustutkimusta tehdään myös monella eri tieteenalalla, kuten kauppatieteissä, oikeustieteissä, sosiologiassa ja psykologiassa. Tapaustutkimuksiksi voidaan luokitella myös monet projektit ja kehittämistutkimukset. Tapaustutkimusta ei siis voi yksiselitteisesti pelkistää nimittämään vain tiettyjä tutkimuksia. (KvaliMOTV, hakupäivä 2.1.2013.)

Tapaustutkimusta on kritisoitu siitä, että sen avulla ei pystytä luomaan tilastollisia yleistyksiä, mutta se ei olekaan tapaustutkimuksen tarkoitus. Sen päätarkoitus onkin tuottaa yksityiskohtaista ja täsmentävää tietoa tutkitusta aiheesta tapausten avulla. Tapaus on tärkeää ymmärtää itsessään. Useat tapaustutkimukset perustuvat yhteen tapaukseen ja sen seikkaperäiseen ja intensiiviseen tutkimiseen. Tämän tyyppisissä tutkimuksissa tapauksen erityisyys ja mielenkiintoisuus korostuu. Kun taas teoriaa kehittävät tapaustutkimukset perustuvat tyypillisesti useampaan tapaukseen ja niiden järjestelmälliseen vertailuun. (Eriksson & Koistinen 2005, hakupäivä 2.1.2013.)

2 HEVOSTILA LIIKETOIMINTAYMPÄRISTÖNÄ

2.1 Maatilojen muuttunut toimintaympäristö

Maatila ja sen liiketoimintaympäristö on ollut Suomen Euroopan Unionin (EU) liittymisen jälkeen voimakkaan muutoksen kohteena. Maatilojen kesimääräinen peltopinta-ala on kaksinkertaistunut viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana. Tilojen lukumäärä on viime vuosina merkittävästi laskenut ja laskee edelleen. Suomeen on syntynyt entiseen verrattuna erittäin suuria maatalousyksiköitä ja aikaisempaa monimuotoisempia tilaverkostoja. Maatalouteen tulee koko ajan uusia yritysmuotoja. Muutokset merkitsevät uusia, entisiä suurempia vaatimuksia yrityksen hallinnalle ja yrityssuunnittelulle. (Haapanen, Heikura & Leino 2004, 11.)

Nykyään maatilan liiketoimintaympäristöä on huomattavasti vaikeampi ennakoida kuin aikana, jolloin maataloustulolaki turvasi viljelijöiden tasa-arvoisen tulokehityksen palkansaajiin nähden. Maatila toimii nykyään entistä enemmän yleisillä yritystoiminnan pelisäännöillä, vaikka yhteiskunnan suhde maatilaan onkin edelleen vahva. (Haapanen ym. 2004, 11612.)

Suurimman osan historiaansa Suomi on ollut maatalousvaltio. Sata vuotta sitten maa- ja metsätaloudessa työskenteli 70 prosenttia väestöstä, ja aina 1960-luvulle asti Suomi oli perustaltaan agraariyhteiskunta. Toisen maailmansodan jälkeen alkoi voimakas teollistuminen raskaiden sotakorvausten vauhdittamana. Vuoden 1956 maataloustulosopimus synnytti maataloustuottajat, ja tätä vaihdetta kesti aina vuoteen 1995 asti, jolloin Suomi liittyi EU-jäseneksi. Takuuhintajärjestelmän päättyminen teki maatilat riippuvaisiksi markkinahinnoista. Tuotantokeskeiset maatilat muuttuivat yrityksiksi, joita markkinat ja asiakkaat ohjaavat. (Haapanen ym. 2004, 15.)

Maatilojen erikoistuminen Suomessa sai alkunsa yhdessä teollistumisen kanssa 1860-luvulla ja on käynnissä edelleen. Tekninen edistyminen ei yksin sysännyt sitä liikkeelle, vaan myös ajattelutavassa tapahtunut ratkaiseva muutos. Suomeen rantautui taloudellisen liberalismiin ajatusmalli, jolla oli syvä vaikutus myös maatilatalouteen. (Haapanen ym. 2004, 19.)

Suomen maatalouspolitiikka muuttui kirjaimellisesti yhdessä yössä uudenvuodenyönä 1995. Uusi aika hävitti entisenlaisen takuuhintajärjestelmän, jossa tuotteiden hinta oli ennalta määrätty. Toisaalta uusi järjestelmä käytännössä poisti rajoitukset siipikarjan ja sianlihan yksikköjen suuruudelta tai ainakin siirsi katon perinteiseen verrattuna todella ylös. Suurien maataloustukien osuus viljelijän tuloista nousi kertarysäyksellä alle 20 prosentista lähes 50 prosenttiin. Pulavuosien henkisestä perinnöstä sisältönsä saanut maataloustulolaki oli enää pelkkä kaunis muisto. Yhteiskunnan vaikutus maatalouteen on edelleen suuri, mutta keinot ja tavoitteet uudet. Poliitiikan trendi on suojata kuluttajaa ja ympäristöä viljelijän asemasta. Sidosryhmien vaatimukset kasvavat entisestään. (Haapanen ym. 2004, 25627.)

Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen mukaan hevostalous on nopeasti kasvava toimiala, joka nojautuu maaseudun resursseihin ja alueiden omiin vahvuuksiin. Hevostalous kattaa hevostalouden, hoitopalveluiden tuottamisen, valmennustoiminnan, ratsastuskoulutoiminnan ja matkailutoiminnan. Suomessa on noin 15 000 tallia, joista neljännes on yrityksiä. Maatilojen yhteydessä talleista toimii kolme neljännestä. (Hippolis, hakupäivä 19.11.2012.)

Hevonen on noussut uudeksi maaseudun voimavaraksi ja elävöittäjäksi. Vanhoista maataloista muuttuu hevostiloja niin yritys- kuin yksityiskäyttöön. Hevosala on kasvanut erityisen voimakkaasti läpi 2000-luvun. Tänä aikana tallien määrä on lähes kaksinkertaistunut ja alalle syntyy vuosittain yli sata uutta yritystä. Hevostalouden rahavirroissa liikkeukin noin 830 miljoonaa euroa vuodessa. Ala työllistää koko- tai osa-aikaisesti 15.000 ihmistä. (Suomen Ratsastajainliitto, hakupäivä 19.11.2012.)

Suomessa järjestetään useita hevostapahtumia, jotka keräävät vuosi vuodelta paljon katsojia. Suurimmat tapahtumat, kuten Kuninkuusravit ja Helsinki International Horse Show, tuovat hevosalaa tutuksi. Hevostalouden merkitys maaseudulla on lisääntynyt kun taas muiden kotieläintuotannon alojen samanaikaisesti vähentynyt. Mitä enemmän Suomessa on hevosia, sitä enemmän niiden rehuntuotantoon kuluu peltoalaa ja näin hevoseen sidoksissa olevien tuottajien määrä kasvaa myös koko ajan. (Suomalaisen hevosalan katsaus 2010, hakupäivä 19.11.2012.)

Hevosiin liittyvää toimintaa harjoitetaan jo 11 250 maatilalla Suomessa. Hevosten kasvatusta on perinteisintä toimintaa ja se katsotaan myös perusmaatalouden tuotantosuun-

naksi. Kasvatukseen liittyy usein ravivalmennusta, kilpailutoimintaa, ratsastuskouluja ja täysihoitopalveluja. Ravitalleista enemmistö sijaitsee maatiloilla ja maaseudulla. (Suomalaisen hevosalan katsaus 2010, hakupäivä 19.11.2012.)

Vuonna 2010 maatiloja oli Suomessa 2 168, joiden päätuotantosuuntana oli hevostalous. Tämä tekee 3,45 % kaikista maataloista. Erinäiset palvelut ovat usein päätoimisten hevosilojen sivuelinkeinoina. Vähintään 3 ha tukikelpoista peltoa omaavia tiloja, joilla on hevoseläinyksiköitä, on Suomessa yhteensä 5 319 kappaletta. Näillä tiloilla on yhteensä 31 588 hevosta. Esimerkiksi Ruotsissa taas hevosia on maataloilla lähes 100 000. (Suomalaisen hevosalan katsaus 2010, hakupäivä 19.11.2012.)

Ammattimaisten hevostalouden harjoittajien lisäksi hevosharrastajat käyttävät maatalojen tuotteita ja palveluja. Niiden kehittäminen tarjoaa mahdollisuuksia maaseutuyrittäjyydelle. Yksi mahdollisuus on hevosrehun tuotanto. Yksi hevonen kuluttaa 162 hehtaarin pellon tuoton eli tällä hetkellä hevosten rehun tuotantoon tarvitaan yhteensä noin 75 000/150 000 hehtaaria peltoa. Tämä määrä on 3,566,5 % maamme peltojen pinta-alasta. Hevoseen kuluu maatalouden tuotantoa n. 1,5 eurolla päivässä. Tämä määrä vastaa yli 200 000 ihmisen ostamaa suomalaista maataloustuotantoa. (Suomalaisen hevosalan katsaus 2010, hakupäivä 19.11.2012.)

Hevostalous pitää laitumet ja pellot tuotantokunnossa ja ympäristöehdot ovat täytettävissä. Tämän takia se sopii hyvin EU:n tilatukimalliin. Lantahuoltoon hevosilat saattavat tarvita yhteistyökumppaneita. Hevosyritysten ja maatalojen välisten verkostojen luominen ja kehittäminen on hyödyllistä molempien osapuolien kannalta. Verkostoissa voidaan solmia esimerkiksi rehuntuotantosopimuksia, lannanhuoltosopimuksia, hevosreittejä ym. Hevoset tulevat varmasti jatkossakin olemaan yksi maaseudun vetovoimatekijöistä. (Suomalaisen hevosalan katsaus 2010, hakupäivä 19.11.2012.)

2.2 Logistiikan tavoitteet

Logistiikka on käsitteenä nuori, mutta yritysten perustoimintona se on ollut jo vuosia. Käsite on syntynyt materiaali- ja kuljetustalouden jälkeläisenä koordinoimaan materiaalien hyödykkeiden toimittamista. Nämä tehtävät vaativat tuotannon, raaka-ainevirtojen

ym. kokonaisvaltaista osaamista sekä kokonaisuuksien ymmärtämistä. Lisäksi on myös kehitettävä johtamistaitoja, analysointi- ja ratkaisukykyä ja seurattava yhteiskunnan, lainsäädännön ja kilpailun sekä nykyisten ja mahdollisesti tulevien yhteistyökumppanien kehitystä. (Karrus 2001, 12613.)

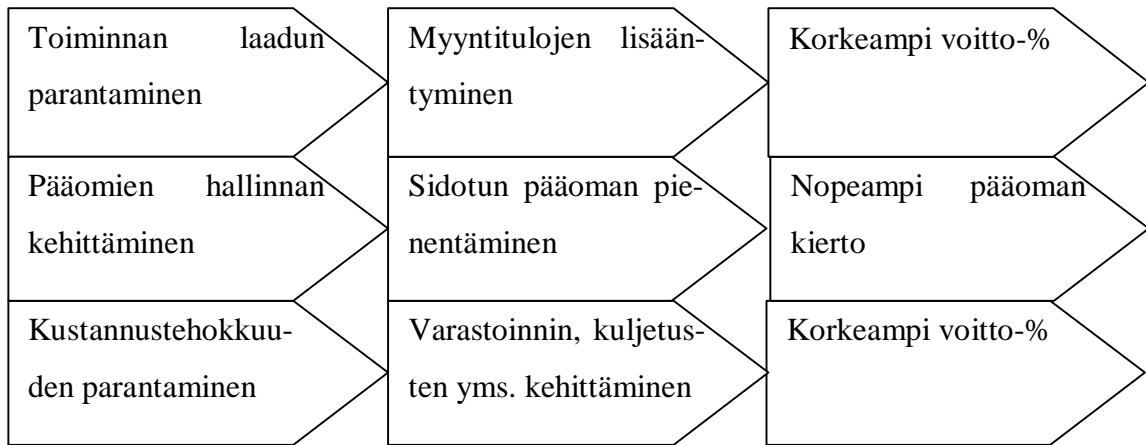
Uudet logistiset ratkaisut vaativat luovuutta, teknologioiden tuntemusta ja taloudellisen realiteettien hallintaa. Yrityksen sisäisten toimintojen sujuvuudesta on pidettävä huolta siitä huolimatta, vaikka yritysten eri toimintojen välillä olisi tavoiteristiriitoja. Merkittävää toiminnan tehostumista ja korkeampaa asiakastyytyvää voidaan saada aikaan ajatteleamalla toimintaa toimintaprosessin kautta. Tämä tarkoittaa, että tarkastellaan yhtenä kokonaisuutena kaikkien niiden vaiheiden ketjua, jota tarvitaan hankinnassa, tuotannossa, jakelussa ja asiakaspalvelussa. Logistiikka muodostaa laaja-alaisuutta, monitaitoisuutta ja jatkuvaa oppimista vaativan osaamistehtävän. (Karrus 2001, 13.)

Logistiikan tavoitteena on toimittaa sovitusti raaka-aineet, puolivalmisteet ja valmiit tuotteet siihen paikkaan, aikaan, laadullisesti ja määrällisesti oikein. On hoidettava jokainen toimitus aina kyseessä olevan yrityksen valitseman palvelutason mukaisesti siten, että yrityksen taloudellinen tulos olisi mahdollisimman hyvä. Lisäksi on pyrittävä kuormittamaan ympäristöä niin vähän kuin mahdollista. (Von Bell ym. 2011, 19.)

Ellei ole luonut kokonaiskuvaavaa liiketoimintaympäristöstä, logistiikkaa voi olla vaikea täysin ymmärtää. Ei riitä pelkkä yhden osa-alueen tarkastelu pohtimatta asiaa kokonaisuuden kannalta. Hankintatoimen ratkaisulla on esimerkiksi vaikutusta mm. vaihtominaisuuteen, tuotantoon ja jakeluun. Logistiikkaa on siis tarkasteltava kokonaisprosessina, jolla pyritään kehittämään koko tilaus-toimintaketjun kilpailukykyä ja -etua. (Von Bell ym. 2011, 19620.)

Logistiikan avulla yritys voi parantaa myös kannattavuuttaan (kuvio 1). Toiminnan laadun parantaminen lisää myyntituloja, jotka nostavat voittoprosenttia. Pääomien hallinnan kehittäminen pienentää sidottua pääomaa, joka tarkoittaa nopeampaa pääoman kiertoa. Kustannustehokkuuden parantaminen taas mahdollistaa varastoinnin, kuljetusten

yms. kehittämisen, joka myös tarkoittaa korkeampaa voittoprosenttia. (Von Bell ym. 2011, 26.)

Kuvio 1. Kannattavuuteen vaikuttavia tekijöitä (Von Bell ym. 2011, 26.)

Pohjois-Suomen haasteellinen toimintaympäristö eli pitkät etäisyydet, ohuet tavaravirrat ja kylmä ilmanala asettaa logistiikalle omat lisähaasteensa. Alueen yritysten ja yhteistyösopuolien tulisi löytää tehokkaita keinoja takaamaan logistiikan kilpailukyvyyn säilyminen Pohjois-Suomessa myös tulevaisuudessa. (Pohjois-Pohjanmaan liitto 2006, hakupäivä 25.10.2012.)

Lappi on Suomen ja EU:n pohjoisin maakunta. Asukkaita on melkein 100 000 km²:n kokoisessa maakunnassa noin 186 000. Maakunnan rajanaapureita ovat Norja, Ruotsi ja Venäjä. Maakunnan hyvät liikenneyhteydet takaavat kattava maantieverkosto, rautatieyhteydet ja päivittäiset lentoyhteydet. Lisäksi Lapin satamista on meriyhteys kaikkialle maailmaan. (Pohjois-Pohjanmaan liitto 2006, hakupäivä 25.10.2012.)

Logistiikkaan kohdistetut vaatimukset ja tavoitteet kiristyvät jatkuvasti. Kuljetusten kehityssuuntana on, että pitkämatkaiset tavara- ja henkilökuljetukset keskittyvät tietyille reiteille ja kuljetuskäytävälle. Väestönkasvun keskittyminen suurimmille kaupunkiseuduille lisää myös liikenteen keskittymistä. Tästä syystä vaatimukset kuljetusten ja liikumisen täsmällisyydelle, nopeudelle, kustannustehokkuudelle ja turvallisuudelle kas-

vavat. Tämä edellyttää liikenneverkon korkeaa laatutasoa. Liikenteen toimivuus on pysyttävä turvaamaan kaikkina vuodenaikoina. Eri liikennemuotojen on siis toimittava virheettömästi yhteen, jotta eri liikennemuotoja hyödyntävät kuljetusketjut toimivat sujuvasti ja tehokkaasti. (Pohjois-Pohjanmaan liitto 2006, hakupäivä 25.10.2012.)

2.3 Hevosten sisämarkkinakauppa

Sisämarkkinakaupalla tarkoitetaan hevosten siirtoja Suomesta toisiin EU-jäsenmaihin, Norjaan ja Sveitsiin tai siirtoja muista EU-jäsenmaista, Norjasta ja Sveitsistä Suomeen. Hevosten sisämarkkinakauppa ei edellytä toimijan rekisteröitymistä Eviran eläinten terveys ja hyvinvointi -yksikköön. Suomesta saadaan viedä hevoseläimiä kaikkiin EU-maihin, Norjaan ja Sveitsiin ja tuoda näistä maista Suomeen. Eläintautiepidemioista voi kuitenkin aiheutua rajoituksia tuontimaissa ja alueissa. Tällä hetkellä voimassa olevat suojapäätökset rajoituksista löytyvät maa- ja metsätalousministeriön internetsivuilta. (Evira 2012, hakupäivä 23.8.2012.)

Hevoseläimessä ei saa ennen kuljetusta olla kliinisiä sairauten viittaavia oireita. Virkaeläinlääkäriin on varmistettava lähtötarkastuksen yhteydessä perustuen kasvattajan tai omistajan ilmoitukseen, ettei kuljetettava hevoseläin ole ollut yhteydessä tarttuvaan tautiin sairastuneisiin hevosiin viidentoista tarkastusta välittömästi edeltävän vuorokauden aikana. (Evira 2012, hakupäivä 23.8.2012.)

Hevoseläin ei saa myöskään olla vastustettavan eläintaudin hävittämishojelman yhteydessä teurastettavaksi määrätty. Hevoseläin ei saa olla peräisin tilalta, johon sovelletaan eläinten terveyteen liittyvistä syistä kieltomääräyksiä. Se ei myöskään ole saanut olla kosketuksissa sellaisen tilan hevoseläimiin, johon sovellettiin eläinten terveyteen liittyvistä syistä kieltomääräyksiä. Tällaisia tauteja ovat astmatauti, räkätauti, näivetystauti, vesikulaarinen stomatiitti, rabies ja pernarutto. (Evira 2012, hakupäivä 23.8.2012.)

Hevoseläin on tarkastettava enintään 48 tuntia ennen lastausta tai viimeistään lastausta edeltävänä viimeisenä työpäivänä lähettävän maan virkaeläinlääkäriin toimesta. Tarkas-

tuksessa virkaeläinlääkäriin tulee varmistaa, että hevosessa ei ole sairauteen viittaavia oireita. Tarkastuksen yhteydessä tulee myös varmistaa, ettei ole syytä, olettaa hevosen olleen yhteydessä tarttuvaan tautiin sairastuneisiin hevosiin viidentoista tutkimusta välittömästi edeltävän päivän aikana. (Evira 2012, hakupäivä 23.8.2012.)

Lähtevien hevoseläinten tarkastukset tekevät Suomessa sen alueen josta eläimet lähtevät kunnan-/kaupungineläinlääkäri ja joissain tapauksissa alueen läänineläinlääkäri. Lähetykselle terveystodistuksen antaa virkaeläinlääkäri. Hyvissä ajoin ennen lähtöpäivää toimijan on sovittava tarkastavan virkaeläinlääkäriin kanssa tarkastuksen tekemisestä, terveystodistuksen laatimisesta ja muista käytännön järjestelyistä. (Evira 2012, hakupäivä 23.8.2012.)

Rekisteröidyillä hevosilla on oltava mukana neuvoston direktiivin 90/426/ETY edellyttämä terveystodistus. Terveystodistuksen muoto on määritetty komission asetuksessa (EY) N:o 599/2004. Lähtömaan virkaeläinlääkäri suorittaa vaadittavan terveystarkastuksen ja sitten allekirjoittaa terveystodistuksen. Lähettäjämään toimivaltainen viranomaislainen tarkastaa lähetettävät hevoseläimet, laatii ja tulostaa todistuksen TRACES järjestelmässä lähetyksen mukaan. Todistus on samalla nähtävissä sähköisesti vastaanottajamaan viranomaisille. Terveystodistus on oltava sekä lähettäjämään että vastaanottajamaan kielillä, jotka molemmat on oltava leimattu. Ainakin lähettäjämäankielisen terveystodistuksen tulee olla eläinlääkäriin allekirjoittama. Rekisteröidyille hevosille voidaan laatia terveystodistus pelkästään paperilla. Tällöin virkaeläinlääkäri saa terveystodistus-pohjan tulostettua TRACES -järjestelmästä. Jokaista kuljetettavaa hevoseläintä kohden erikseen Tracesissa laaditaan oma erillinen terveystodistus. (Evira 2012, hakupäivä 23.8.2012.)

Rekisteröimättömien hevosten mukana on oltava neuvoston direktiivin 90/426/ETY edellyttämä terveystodistus. Komission asetuksessa (EY) N:o 599/2004 on määritetty terveystodistuksen muoto. Lähettäjämään toimivaltainen viranomaislainen, joka tarkastaa lähetettävät hevoseläimet tulostaa todistuksen TRACES järjestelmästä ja laittaa lähetyksen mukaan. Samalla todistus on nähtävissä sähköisesti vastaanottajamaan viranomaisille. Terveystodistus on oltava sekä lähettäjämään että vastaanottajamaan kielillä, leimat-

tu ja ainakin lähettäjämaankielinen terveystodistus eläinlääkärin allekirjoittama. (Evira 2012, hakupäivä 23.8.2012.)

Rekisteröityjen hevosten kilpailumatkoille ei vaadita erillistä terveystodistusta pohjoismaissa: Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa rekisteröityjen hevosten osalta. Edellyttäen kuitenkin sitä, että hevonen ylittää valtioiden välisen rajan kilpailuun osallistumista varten aikaisintaan viisi päivää ennen kilpailun alkamista ja viimeistään viisi päivää kilpailun päättymisen jälkeen. Hevosella on oltava mukana ennen kilpailua asiakirja, joka osoittaa, että hevonen on ilmoitettu kilpailuun. Hevosen mukana on kilpailun jälkeen oltava todistus kilpailuun osallistumisesta, joka on valvoman eläinlääkärin antama. Jos kilpailu ei edellytä eläinlääkärin valvontaa, kilpailun ylin tuomari antaa todistuksen. Lisäksi mukana on oltava hevosen tunnistamisasiakirja (hevospassi) sekä hevosen tulee täyttää lainsäädännön edellyttämät yleiset terveysvaatimukset. (Evira 2012, hakupäivä 23.8.2012.)

Euroopan yhteisöjen komission asetus hevoseläinten tunnistamisesta on astunut voimaan heinäkuun 1 päivänä 2009. Se koskee kaikkia EU:n alueella syntyneitä ja EU:n alueelle tuotuja hevoseläimiä (mm. hevoset, ponit, aasit, seeprat sekä niiden risteytykset) riippumatta siitä, kuuluvatko eläimet ryhmään "rekisteröidyt hevoseläimet" vai "muut kuin rekisteröidyt hevoseläimet", millaista harrastus- tai muuta käyttötarkoitusta varten eläimiä pidetään tai päätyvätkö eläimet aikanaan elintarvikeketjuun vai eivät. (Evira 2012, hakupäivä 23.8.2012.)

Tunnistusasiakirjan on oltava aina hevoseläimen mukana, myös kuljetuksen aikana. Nykyään Suomeen ei saa vastaanottaa muusta EU- tai ETA-alueen valtiosta tulevaa hevoseläintä, jolla ei ole tunnistusasiakirjaa. Jos eläimellä ei ole tunnistusasiakirjaa, se on palautettava lähtöpaikkaansa. Jotta liikkuminen sujuisi vaivattomasta, on eläimen omistajan tai haltijan syytä varmistaa muuhun EU- tai ETA-alueen valtioon lähtevän hevoseläimen tunnistusasiakirjojen asianmukaisuus. (Evira 2012, hakupäivä 23.8.2012.)

Sellaisia ennen 1.7.2009 syntyneitä hevoseläimiä, joilla on EU- tai ETA-alueen valtion viranomaisen tai viranomaisen hyväksymän rotukantakirjaa pitävän organisaation tai kansainvälisen kilpailu- ja urheiluhevosta hallinnoivan organisaation edustajan myöntämä tunnistusasiakirja, pidetään asianmukaisesti tunnistettuna. Niitä ei Suomessa tunnisteta uudelleen. (Evira 2012, hakupäivä 23.8.2012.)

Sisämarkkinatoimijan on pidettävä luetteloa kaikista lähettämistään / vastaanottamistaan lähetyksistä. Luettelosta on käytävä ilmi seuraavat asiat: lähtö-/saapumispäivämäärä, lähetyksen sisältö (eläinlaji, määrä ja mahdolliset tunnisteen), lähtömaa, lähtöpaikka ja lähettäjä, määräpaikka tai määräpaikat eläinlajeittain, saapuneiden lähetysten tarkastuksen tekijä, sekä mahdolliset seuraavat vastaanottajat, jos saapuneita eläimiä on luovutettu eteenpäin. Tätä luetteloa on säilytettävä vähintään 5 vuotta. (Evira 2012, hakupäivä 23.8.2012.)

2.4 Hevosten kuljetus

Eläinten suojelusta kuljetusten aikana säädetään eläinkuljetusasetuksessa, laissa eläinten kuljetuksesta sekä neuvoston asetuksessa pysähdyspaikoista eli tarkastusasemista. Selkärankaisten eläinten kaupallisen toiminnan yhteydessä tapahtuvaa kuljetusta taas säätelee neuvoston eläinkuljetusasetus. Kaupallisen toiminnan yhteydessä tapahtuva eläinkuljetus edellyttää eläinkuljettajalupaa. Se haetaan siitä aluehallintovirastosta, jonka alueella luvan hakijan kotipaikka on. (Evira 2012, hakupäivä 23.8.2012.)

Hevosia kuljetetaan paljon; esim. kilpailuihin, valmennuksiin, näyttelyihin ja eläinlääkärille. Jotta esimerkiksi huippusuoritus ravi- tai esteradalla olisi mahdollinen, on tärkeää saada hevonen miellyttävästi perille. Helpoiten tämä onnistuu, kun kuljettajalla ja eläimellä on asiasta jo kokemusta. (Suomen Ratsastajainliitto, hakupäivä 29.10.2012.)

Hevosten ongelmat kuljetuksissa liittyvät yleensä matkan pituuteen, eläimen mahdolliseen stressaantumiseen sekä huonoon ilmanvaihtoon kuljetustilassa. Onnettomuuksia ja loukkaantumisia tapahtuu niin lastauksenkuin kuljetuksenkin aikana. Etenkin pidemmillä matkoilla kuljetus tulee suunnitella hyvin ennakoon. (Suomen Ratsastajainliitto, hakupäivä 29.10.2012.)

Liikenteeseen ei kannata lähteä ruuhka-aikoina. Etukäteen tulee harjoitella hevosen lastaamista ja varmistaa, että se osaa kulkea kopissa. Kuljetustilan tulee olla riittävä sekä leveydeltään että korkeudeltaan. Etupuomi on säädettävä hevosen tai ponin koon mukaan oikealle korkeudelle. Kesähelteillä hyvän ilmanvaihdon merkitys korostuu. (Suomen Ratsastajainliitto, hakupäivä 29.10.2012.)

Kokemattoman kuljettajan on hyvä pyytää kokeneemman apua ja opastusta lastaukseen ja kuljetukseen. Kuljettajan on tärkeää hallita ennakoiva ja rauhallinen ajotapa. Riittävän hidasta kiihdytystä, jarrutusta ja erityisesti kääntämistä ei voi tarpeeksi korostaa. Hevonen menettää tasapainonsa helposti kuljetuksessa. Sen ei tarvitse saada montakaan huonoa kokemusta, kun siitä saadaan "laitakauhuinen" tai vaikeasti lastattava. Lastaus taas tulee aina tehdä tasaisella, pitävällä alustalla. (Suomen Ratsastajainliitto, hakupäivä 29.10.2012.)

Vaikka ajokorttiasiat olisivatkin kunnossa, ei se kuitenkaan aina tarkoita sitä, että käytännössä osattaisiin yhdistelmän ajo. Kuljettajan on huomioitava risteykset, suojatiet, tien linja ja kaikki muu, mikä saattaa aiheuttaa yllättäviä tilanteita ja nopeuden muutoksia. Lukkojarrutuksia on vältettävä viimeiseen asti. (Suomen Ratsastajainliitto, hakupäivä 29.10.2012.)

Tukeva riimu ja riimunvarsi kuuluvat hevosen matkavarustukseen. Jalat on hyvä suojata ja tarvittaessa kengistä poistetaan hokit tai kengät kokonaan. Lämpötilan mukaan laiteaan loimia. Liikenteen melun voi peittää korviin laitettavilla pumpuleilla. Onnettomuuden varalta mukana tulee aina olla puukko, varariimu ja naru, vaahtosammutin, huo-

mioliivi ja taskulamppu. Mahdollisen paniikkilukituksen aukaisumekanismi tulee tarkastaa ennen matkaa. (Suomen Ratsastajainliitto, hakupäivä 29.10.2012.)

Hevosen hyvinvoinnista tulee huolehtia matkan aikana. Pitkällä matkalla täytyy pitää riittävän usein taukoja jolloin tarkistetaan hevosen kunto ja tarjotaan sille vettä. Hevosen olisi hyvä jaloitella ennen kuljetusta ja sen jälkeen. Jaloittelutauot ovat tarpeen pitkällä matkoilla myös kesken matkan ja paikat olisi hyvä suunnitella etukäteen. (Suomen Ratsastajainliitto, hakupäivä 29.10.2012.)

Laissa eläinten kuljetuksesta säädetään vain yleisellä tasolla. Eläinkuljetusasetuksessa taas säädetään kaupallisten hevospelkjetusten yksityiskohtaisista ja vähimmäisvaatimuksesta. Hevosta saa kuljettaa vain sen ollessa kuljetusmatkan edellyttämässä kunnossa. Sairaana tai vahingoittuneen eläimen kuljettamiseen tarvitaan eläinlääkärin lupa. Tiineen, sairaan tai heikon hevosen sekä varsan kuljetuksessa on oltava erityisen varovainen. (Suomen Ratsastajainliitto, hakupäivä 29.10.2012.)

Hevosten kuljetuksessa on huomioitava niin hevosten, kuljettajan kuin kyydissä olevien henkilöiden sekä muun tieliikenteen turvallisuus. Hevosta saa kuljettaa vain hevospelkjetukseen rekisteröidyllä kuljetusvälineellä. Tieliikennelaissa määrätään kuljetusajoneuvoista, ajoneuvoyhdistelmistä ja niiden painorajoista sekä katsastuksista ja ajokortti-luokista. (Suomen Ratsastajainliitto, hakupäivä 29.10.2012.)

Poliisi kiinnittää hevospelkjetuksien valvonnassa erityistä huomiota ajoneuvoyhdistelmän kuntoon ja hevosten hyvinvointiin. Kuljetuskopin on oltava tarkoitukseen sopiva. Tärkeää on kuljetustilan riittävä korkeus sekä leveys. Hevosten tulee voida pitää päänsä ylhäällä ja liikkua sekä tasapainottaa itsensä kuljetuksen aikana. Lastaussillan tulee olla tukeva ja pinnoitettu, eikä se saa olla 30 astetta jyrkempi. Se on tärkeä pitää myös kunnossa, jotta hevonen ei liukastu lastauksen tai purun aikana. Kuljetuskopin korkeuden tulee olla 20 cm hevosen päästä, väliseinän minimikorkeus on 60 cm ja etupuomin on oltava vähintään 7 cm läpimitaltaan. Pakokaasut eivät saa päästä kuljetustilaan. (Suomen Ratsastajainliitto, hakupäivä 29.10.2012.)

Yleisimmät puutteet hevoskuljetuksissa liittyvät itse kuljetuskalustoon sekä asiapapereihin. Usein ongelmia on trailerin kiinnityksissä tai hätäjarrun asennuksessa. Rampit saattavat myös olla heikossa kunnossa tai etupuomit on joko asennettu liian korkealle, tai ne puuttuvat kokonaan. Kehitystä on tapahtunut siinä, että tavaroita ei enää kuljeteta hevosten jalkatiloissa. (Suomen Ratsastajainliitto, hakupäivä 29.10.2012.)

Kaupalliseen kuljettamiseen tarvitaan eläinkuljettajalupa, joka haetaan kotipaikan aluehallintovirastosta. Kaupallisia kuljetuksia ovat pääsääntöisesti sellaisten ammattikuljettajien kuljetukset, jotka tekevät sitä työkseen sekä hevosten ammattimaiseen valmentamispalveluun sisältyvät säännöllisesti toistuvat ja useampia hevosia koskevat kuljetukset. Laajamittaiseksi hevosten valmentamispalveluksi toiminta lasketaan silloin, kun valmentamispalvelu on toiminnanharjoittajan pääelinkeino. (Suomen Ratsastajainliitto, hakupäivä 29.10.2012.)

Kun kuljettaa hevosia ulkomailla, tulee selvittää lupien tarpeellisuus ennakkoon paikallisten viranomaisten kanssa kaikissa maissa, joiden läpi kuljetetaan. Luvanvaraisuuden tulkinta vaihtelee maittain. Mikäli ajoneuvon kokonaismassa ylittää 7500 kiloa, käytössä tulee olla ajopiirturi ja kuljettajan pitää noudattaa ajo- ja lepoaika-asetusta. (Suomen Ratsastajainliitto, hakupäivä 29.10.2012.)

3 MERI-LAPIN HEVOSPALVELUN TOIMINNOT JA PALVELUT

3.1 Hevosten myynti ja maahantuonti

Katariina Pajari aloitti hevosten myyntitoiminnan ja maahantuonnin vuonna 2001. Pääsääntöisesti kaikki myytävät hevoset tuodaan ulkomailta. Jo valmiiksi Suomen rekisterissä olevia hevosia myydään lähinnä vain, jos niitä tulee vaihdossa johonkin toiseen hevoseen. Kevät ja syksy ovat parasta hevosten myyntiaikaa. Talvella hevosia menee myös kohtuullisesti, mutta kesällä kaikista huonoiten, mikä luultavammin johtuvan kesään painottuvasta kisakaudesta, jonka keskellä ihmiset eivät ala vaihtamaan hevosiaan. (Pajari 1.11.2012, haastattelu.)

Hevoskaupassa ó juridisesti irtaimen esineen kaupassa ó liikutaan laajalla ja värikkäällä alueella. Mukana on suuria tai pieniä rahoja, mutta lähes aina suuria tunteita. Suomessa on jo yli 100 000 ratsastusurheilun harrastajaa. Heidän käyttöönsä myydään ja ostetaan hevosia koko ajan, tasaisena virtana. (Lehtola & Wegelius 2005, 9-10.) Hevoskaupan ongelmana on asiaa sääntelevä lainsäädäntö. Kaupankäynnissä hevonen rinnastetaan irtaimeen tavaraan. Halvalla ei yleensä saa virheetöntä. Kun ostos on ollut arvokas, ostajan turva on yleensä oikeuskäsittelyssä parempi. (Suomen Hippos Ry, hakupäivä 26.9.2012.)

Hevoskauppiaita pidetään monesti epäilyttävinä. Ei ole selvää, mistä tämä käsitys on alun perin saanut alkunsa, luultavasti entisaikojen huonoista kokemuksista ja värikkäistä kertomuksista. Nykypäivänä on kuitenkin suositeltavaa käyttää hevoskauppiasta asiantuntijana. Asiantuntijan merkitys korostuu huomattavasti, kun hevosia hakee ulkomailta. Hevoskauppias on harjaantunut arvioimaan hevosta, jota se ei ole ikinä ennen nähnyt lyhyessä ajassa. Hevoskauppias on hyvin tarkka hyvästä maineestaan, sillä se takaa kaupanteon jatkuvuuden. (Lehtola & Wegelius 2005, 266-27.)

Ennen kaupan tekemistä on tarkistettava hevosen paperit. Hevosilla tulee olla hevospassi tai rekisteritodistus, joista käyvät ilmi hevosen perustiedot kuten suku- ja tunnistetiedot sekä hevosen omistaja. Astutettua tammaa ostaessa myyjältä tarvitaan myös oriinpitäjän allekirjoittama astutustodistus. Ostotilanteessa varmistetaan, että hevosta myymällä henkilöllä on oikeus myydä hevonen ja allekirjoittaa sitä koskevat asiakirjat. Hevoskaupasta tulee aina tehdä kauppakirja, jossa sovitaan kauppahinnan suorittamisesta, hevosen siirtymisestä ostajalle sekä muista mahdollisista kaupan ehdoista. Hevoskauppa ilmoitetaan omistajanvaihdosilmoituksella Suomen Hippokseen, joka on raviurheilun ja hevoskasvatuksen keskusjärjestö. Omistajanvaihdosilmoituksesta jää omat kappaleet sekä myyjälle että ostajalle. (Suomen Hippos Ry, hakupäivä 26.9.2012.)

Ennen kauppaa on hyvä tutustua myynnissä olevaan hevoseen hyvin tai käyttää asiantuntijaa, koska hevonen myydään siinä kunnossa kuin se kauppahetkellä on. On suositeltavaa käyttää hevonen eläinlääkärillä ostotarkastuksessa ennen kaupan tekoa, jolloin usein säästyy monelta hankaluudelta. Yleisimmät riitatilanteet johtuvat näkemyseroista kaupan kohteen virheen eli yleensä terveystilanteen syntyajankohdasta. Tämän takia ennen kaupantekoa kannattaakin olla huolellinen, jotta riitatilanteilta vältyttäisiin. Ellei muuta ole sovittu, omistusoikeus ja vastuu hevosesta siirtyvät uudelle omistajalle, kun kauppahinta on maksettu. (Suomen Hippos Ry, hakupäivä 26.9.2012.)

Hevoskaupassa on usein mukana välittäjä (agentti). Välittäjä on hyvä esimerkiksi silloin kun hevosen omistajalla ei ole aikaa tai riittävästi kontakteja hevosensa myymiseen. Myös ostajan on helpompi kääntyä välittäjän puoleen, jolla saattaa olla useitakin sopivia vaihtoehtoja. Välittäjän tehtävä on hänen ja myyjän välisen sopimuksen mukaisesti etsiä sopiva ostaja hevoselle, esitellä sitä ja ottaa vastaan ostotarjoukset. Välittäjä saa palkki- onsa hevoskaupassa myyjältä. (Lehtola & Wegelius 2005, 31632.)

Hevospalvelun myyntiin hankittavat hevoset tulevat pääsääntöisesti Virossa, Liettuasta ja Puolasta. Hevosia tuodaan maahan aina sen mukaan, miten tallissa on tilaa tai ne toimitetaan suoraan asiakkaan tiloihin. Vuosittain hevosten tuontimäärä on 20 kappaletta. Maahantuonnissa käytetään TRACES -järjestelmää. (Pajari 1.11.2012, haastattelu.) TRACES on lyhenne sanoista Trade Control and Expert System. Se on kehitetty varmentamaan elävien eläinten ja eläintuotteiden jäljitettävyyttä ja valvontaa niin EU maiden

välisessä sisämarkkinakaupassa kuin tuonnissa EU:n ulkopuolisista maista. Ohjelmaa voidaan käyttää kaikissa jäsenmaissa oman maan kielellä. Terveystodistuksia vastaanotavassa maassa tiedot saadaan näkymään kyseisen maan kielellä riippumatta siitä, millä kielellä ne alun alkujaan tehtiin. TRACES toimii Internetissä, ja sitä ylläpitää EU:n komissio. Järjestelmää käyttävät sekä viranomaiset että yritykset. (Evara 2011, hakupäivä 19.11.2012.)

Hevospalvelun yrittäjän mielestä hevosten myynti tekee hänen työstään monipuolisemman ja tuo siihen haastetta. Hänellä on ollut yhteistyökumppaneina jo kymmenen vuoden ajan samat luotettavat hevoskasvattajat Baltian maissa ja heillä on jo kokemusta siitä, minkä tyyppisistä hevosista yrityksessä ollaan kiinnostuneita ja uusia suhteita syntyy luontevasti. Yhteyshenkilöt Puolassa tietävät myös, mistä ostavat asiakkaat ovat kiinnostuneita ja saattavat lähettää tekstiviestin jostain erityisestä kisahevosesta. Myyntihevoset ovat siis tavallaan kahteen kertaan valikoituja, kun ne tulevat Suomeen. Myyntiin etsitään terveitä ja hyväkäyttöisiä hevosia eri tarkoituksiin. Hyville opetushevosille on aina kysyntää ja ne valikoituvat tiettyjen kriteerien mukaan. Aluksi hevoset saattavat jäädä omaan käyttöön ja jatkavat sitten toisiin ratsastuskouluihin. (Salomäki 2010, hakupäivä 1.10.2012.)

Hevosten kuljettamiseen käytössä on tällä hetkellä vuonna 2010 investoitu kuorma-auto, jossa on tilaa viidelle hevoselle (kuva 2). Lisäksi käytössä on yksi kahden hevosen traileri pienempiin kuljetuksiin. Kuorma-auton hankkiminen oli liiketoiminnan kannalta todella kannattava asia, sillä monien hyvien puoliensa lisäksi se mahdollistaa useampien hevosten kuljetuksen yhdellä kertaa. Näin on mahdollista tuoda itse isompi lasti hevosia ulkomailta tai lähteä helposti isolla porukalla kisoihin. (Pajari 8.1.2013, haastattelu.)

Kuorma-auto toki vie kaksi kertaa enemmän polttoainetta kuin trailerilla kuljettaminen, mutta muuttuu kannattavaksi kun kyydissä on täysi lasti. Tavoitteena on aina viedä hevosia mennessä ja tuoda tullessa eli ikinä ei ajella tyhjällä kuorma-autolla. Kuorma-auton iso etu on myös siinä, että siinä on pieni asuintila, josta löytyy nukkumapaikka kolmelle ihmiselle. Tämä säästää myös paljon kuluja matkoilla. Ihmisten lisäksi myös hevoset matkustavat paremmin kuorma-autossa. (Pajari 8.1.2013, haastattelu.)

Kuva 2. Kuorma-auto

3.2 Täyshoitopalvelut ja kengitykset

Täyshoitopalveluun kuuluu hevosen ruokinta kolme kertaa päivässä (muovisäilöheinä, kaura, kalkki ja mineraalit), kokopäivätarhaus yksin sääolosuhteiden mukaan putkitarhoissa, loimitus talvikaudella, karsinan siivous ja kuivitus arkipäivisin sekä ratsastustuntialennus omalla hevosella. Lisäksi eri sopimuksen mukaan on mahdollista saada ratsutus- ja kengityspalvelua. Täyshoitopalvelun ostajalle on käytössä kivituhkapohjainen ulkokenttä estekalustoineen, maneesi, kävelykone ja sosiaalitalat. (Meri-Lapin Hevospalvelu, hakupäivä 20.4.2012.)

Ammattitaitoinen kengitysseppä on tärkeä osatekijä kilpa- ja harrastehevosten hyvinvoinnissa. Meri-Lapin Hevospalvelussa kengitykset hoitaa Certifies Euro-Farrier kengitysseppä Kyösti Pajari. Useimmiten peruskengitys riittää terveelle hevoselle. Lisäksi useimpia ongelmakohtia liikkumisessa voidaan korjata tai helpottaa oikeanlaisella kengityksellä Alanivelongelmat, kinnervaivat ja sädeluumuutokset ovat yleistyneet, erityisesti estehevosilla. Kengitysseppä voi sairaskengityksellä eli erikoiskengillä ja -

ratkaisuilla lievittää kipupisteitä ja helpottaa sairaan hevosen oloa. (Meri-Lapin Hevospalvelu, hakupäivä 20.4.2012.)

3.3 Ratsastuskoulutoiminta

Ratsastus on liikuntamuotona monipuolinen, luonnonläheinen ja tasa-arvoinen. Se sopii lähes kaikille ikään, kokoon tai sukupuoleen katsomatta. Sitä voi harrastaa ympäri vuoden maaseudulla ja kaupungeissa. Ratsastus kehittää tasapainoa, rytmitajua, fyysistä kuntoa ja koordinaatiokykyä. (Suomen Ratsastajainliitto, hakupäivä 29.10.2012.)

Suomen ratsastusurheilun kulmakiviä ovat ratsastuskoulut ja harrastetallit. Suuri osa Suomen huippuratsastajista on aloittanut ratsastajanuransa ratsastuskoulussa. Meri-Lapin Hevospalvelu on Suomen Ratsastajainliiton hyväksymä ratsastuskoulu. Hyväksytyssä ratsastuskoulussa painopistealueina ovat turvallisuus ja ammattitaitoinen henkilökunta sekä hevosten hyvinvointi. Suomen Ratsastajainliitto tarkastaa koulun ennen hyväksymistä ja valvoo hyväksytyin koulun toimintaa. Kriteereinä on mm. edellytys noudattaa lakeja ja viranomaisten sekä Suomen Ratsastajainliiton määräyksiä. Hevosten hoidossa on huomioitava eläinsuojelu, sekä hyvät hevostaidot. Tallilla on oltava turvallisuusasiakirja ja pidettävä onnettomuuskirjanpitoa. Ratsastuskoulu tulee myös noudattaa Kuluttajaviraston ohjeita ratsastuspalveluiden turvallisuuden edistämiseksi. Suomessa ratsastajainliiton hyväksymiä jäsentalleja on 293. (Suomen Ratsastajainliitto, hakupäivä 29.10.2012.)

Ratsastustunteja on kuutena päivänä viikossa, alkeiskurssista vaativaan tasoon asti. Lisäksi Meri-Lapin Hevospalvelu järjestää säännöllisesti syventäviä este- ja kouluratsastusvalmennuksia tavoitteellisille ratsastajille. Ratsastustunteja pitävät ammattitaitoiset ohjaajat ja opettajat. (Meri-Lapin Hevospalvelu, hakupäivä 20.4.2012.)

Katariina Pajari opiskeli työn ohessa ratsastuksenopettajan ammattitutkinnon vuonna 2008. Tällä hetkellä hän opiskelee ratsastuksenopettajan erikoisammattitutkintoa eli niin sanottua Master tutkintoa. Tutkinto vastaa kansainvälisen ratsastuksenopetuksen tutkintojärjestelmän III eli korkeinta tasoa.

3.4 Varastointi

Varastoinnilla (warehouse management) tarkoitetaan varastorakennuksia ja ó tiloja sekä varastotoimintoja. On tärkeä pohtia miksi varastointia tarvitaan vai tarvitaanko. Varastoinnin miettiminen on ajankohtaista varsinkin silloin kun yritys perustetaan tai nykyistä toimintaa halutaan kehittää. Varastointia koskevilla ratkaisuilla on vaikutusta koko logistiseen ketjuun. Varastoja pyritään pitämään mahdollisimman vähän, koska varastoihin sitoutuu pääomaa, joka olisi tuottavampaa vapauttaa muuhun tarpeeseen. (Von Bell ym. 2011, 79.)

Logistiikka tunnetaan lähinnä varastointiin liittyvänä terminä. Varastointi on kuitenkin vain pieni osa logistiikkaan liittyvien eri tieteiden välistä toimenkuvaa. Sanalla övarastoö voidaan Suomen kielessä tarkoittaa kahta eri asiaa. Talousopin mukaan sillä tarkoitetaan vaihto-ominaisuuden materiaaliosuutta. Teknisessä mielessä sillä taas tarkoitetaan sitä fyysistä tilaa, jossa kyseistä materiaalia säilytetään. Englannin kielessä näille onkin kaksi eri sanaa öinventoryö ja öwarehouseö. (Hokkanen ym. 2011, 125.)

Fyysisesti varasto taas on hyvin venyvä käsite. Varastoa on verrattu nolla nopeudella tapahtuvaan kuljetukseen. Miltei mitä hyvänsä paikkaa, jossa tavara seisoo, lyhyemmän tai pitemmän aikaa voidaan sanoa varastoksi. (Hokkanen ym. 2011, 125.)

Pohjoisessa Suomessa on totuttu siihen, että varastot ovat luonnollinen osa liiketoimintaa. Joudumme varastoimaan monia tuotteita, jotta pystymme turvaamaan materiaalitarpeet. Varastoiminen kuitenkin vaikeuttaa materiaalin ohjausta, joten turhaa varastoimista tulisi välttää. (Sakki 2003, 71.)

Meri-Lapin Hevospalvelun heinä-, kaura- ja turvevarastot ovat niin sanottuja varmuusvarastoja. Niihin päädytään kun halutaan välttyä puutetilanteilta. Varmuusvaraston avulla turvataan toimitusajan ja ó määrän sekä kulutuksen vaihtelut ja laatuongelmat. (Von Bell ym. 2011, 80681.)

Kauraa Hevospalvelu tilaa aina 8000 kiloa kerrallaan suoraan viljelijältä. Kauran kulutus vaihtelee tallissa olevien hevosten mukaan. Keskimäärin kauraa menee noin 1,5 kiloa hevosta kohden päivässä. Jos tallissa olisi vakituisesti 40 hevosta, niin tämä 8000 kiloa riittäisi reiluksi puoleksi vuodeksi. (Pajari 1.11.2012, haastattelu.)

Kaura varastoidaan tallin pihalla sijaitsevaan konttiin (kuva 3). Kontista sitä haetaan joka päivä tarvittava määrä, joka litistetään tallissa hevosille syöttöä varten. (Pajari 1.11.2012, haastattelu.)

Kuva 3. Kaurakontti

Heinää tilataan kerran vuodessa kesä/heinäkuun aikaan myös suoraan viljelijöiltä noin 650 suurpaalua, jotka painavat keskimäärin 300 kiloa kappale. Heinäpaalut varastoidaan piha-alueelle suuriin kasoihin (kuva 4). Heinien varastoiminen on helpottunut huomattavasti, kun ne ovat nykyisin muoviin pakattuna. Näin niitä voi säilyttää pihalla ilman erillistä suojaa. (Pajari 1.11.2012, haastattelu.)

Kuva 4. Suurpaalit

Kuiviketurvetta tilataan normaalisti 140 kuutiota kerrallaan. Syksyllä 2012 turvetoimitaja Vapo ilmoitti turpeen saannin loppumisesta joulun jälkeen, jolloin Hevospalvelulle tilattiin kerralla kolme 140 kuution kuormaa, mikä oletetaan riittävän seuraavat kahdeksan kuukautta eli toukokuulle 2013. (Pajari 1.11.2012, haastattelu.)

Turvetta varten tallille valmistui syksyllä 2012 katos, joka pitää turpeen suojassa sateelta ja lumelta (kuva 5). Kahden ylimääräisen lisäkuorman takia kaikki turve ei kuitenkaan mahdu tällä hetkellä uuteen katokseen. Alla olevassa kuvassa on kaurakontti katoksen vasemmalla puolella ja toinen varastokäytössä oleva kontti oikealla puolella. Katoksen takaa löytyy vielä kolmas kontti yksityisten lisärehuja varten. (Pajari 1.11.2012, haastattelu.)

Kuva 5. Turvekatos

Turvekuivitus on yrittäjän mielestä ylivoimaisesti paras kuivikevaihtoehto. Turpeen käyttö kuivikkeena mahdollistaa lantalan tyhjentämisen ilman kuluja. Jos turvetta ei olisi mahdollista käyttää, jouduttaisiin mahdollisesti siirtymään purun käyttöön kuivikkeena. Purusta olisi paljon suuremmat jätteenkäsittelykustannukset. Sen siivoaminen on myös työläämpää, jonka takia tulisi palkata yksi ihminen lisää tallitöihin ja kustannukset kaksinkertaistuisivat. Olkipelletti taas voisi olla hyvä vaihtoehto, sillä se on huomattavasti ympäristöystävällisempää kuin puru ja sen hajoamiskyky on myös parempi. (Pajari 1.11.2012, haastattelu.)

4 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Opinnäytetyössäni tein tutkimuksen hevostilojen logistisista toiminnoista toimeksiantajani Meri-Lapin Hevospalvelun kautta. Tutkimuksen teoriaosuudessa käytettiin hyväksi kirjallisia, suullisia ja sähköisiä lähteitä. Tutkimuksessani olen mahdollisimman kattavasti selvittänyt kaikki Hevospalvelun toimintaan liittyvät logistiset toiminnot ja tarjolla olevat palvelut sekä pyrkinyt löytämään kehitettäviä asioita. Näin ollen olen saavuttanut tutkimukselle asettamani tavoitteet ja saanut vastaukset myös kolmeen tutkimuskysymykseen.

Yleisesti ottaen Hevospalvelun logistiset toiminnot ovat hyvällä mallilla. Näin ison hevostilan on ehdotonta pystyä varastoimaan suuria määriä. Iso hevospäärä kuluttaa isoja määriä heinää, kauraa ja turvetta joka päivä. Näiden välttämättömien tarpeiden saanti myös vaihtelee, joten isoilla tilausmäärillä niiden saanti on taattu pitkäksi aikaa eteenpäin.

Muoviin pakattu säilöheinä on helppo varastoida isolle piha-alueelle. Logistisen haasteen tähän tuo keskimäärin 300 kiloa painavien suurpaalujen liikuttaminen. Tähän tarkoitukseen tallilla on kätevä pienkuormaaja, jonka avulla paaleja voidaan siirtää sisälle ja jakaa heinää ulos hevosten tarhoille.

Rehujen varastoimisessa pihalla sijaitsevat kontit ovat oiva keksintö. Tallista ei löytyisi mistään tarpeeksi isoa tilaa suurille kaurasäkeille, saati yksityisten omille rehuille. Konttien iso miinuspuoli on kuitenkin niistä puuttuva valaistus. Lisäksi hiiret viihtyvät kaurakontissa mielellään.

Tällä hetkellä juuri turpeen tilanteessa korostuu tämä isojen varastojen tarve. Vaikka turvetta on tällä hetkellä pihassa pitkälle ensi vuoteen asti, on sen käyttö kuivikkeena silti hieman vaakalaudalla. Sateisen kesän 2012 vuoksi kuiviketurpeen nosto on jäänyt poikkeuksellisen vähäiseksi ja nyt ensimmäistä kertaa turve loppuu kokonaan. Fyysisesti kuiviketurve loppuu joulukuun aikana. Kyseessä on ensimmäinen kerta Suomessa, kun turpeentuottajat joutuvat myymään ei-oota asiakkailleen. Turvepula johtuu kahdestakin syystä. Tuotantopinta-alat ovat pienentyneet ja tuotannosta on poistunut soita, eikä uusia lupia ole saatu. Vuosi on ollut hyvin sateinen ja epävaka, eikä tarvittavia poutajaksoja ole ollut riittävästi. (Hjelt & Ristola 2012, hakupäivä 21.11.2012.)

Monet eläintilat joutuvat vaikeuksiin, sillä turpeen sijalle on hankalaa löytää korvaavaa kuiviketta. Etenkin talvella tilanne on haastava. Turve on pitänyt eläimet kuivina ja sitonut lannan ja virtsan hajun. Moni eläintenpitäjä joutuu turvautumaan vanhan kansan konsteihin: olkiin, sahanpuruun ja kutteriin. Niidenkin saatavuudessa saattaa tulla ongelmia, kun kysyntä yhtäkkiä kasvaa. Eivätkä ne ole turpeeseen verrattuna yhtä hyviä kuivikkeita. Turve on ylivoimaisesti paras, sillä se pitää kuivana. Turpeessa eivät bakteeritkaan elä niin hyvin verrattuna muihin kuivikkeisiin. (Hjelt & Ristola 2012, hakupäivä 21.11.2012.)

Vapon mukaan uutta kuiviketurvetta tulee myyntiin jossain vaiheessa ensi vuoden toukokuussa, kevään säästä riippuen. Tilanne on erittäin poikkeuksellinen. Joskus takavuosina kuivikelaatu loppui, mutta silloin polttoturpeesta jalostettiin kuivikkeeksi käypää tavaraa. Vapo on suurin kuiviketurpeen tuottaja Suomessa. Se tuottaa noin 70 prosenttia Suomen kuiviketurpeesta. Vuosituotanto on noin 700 000 kuutiota. Punkarin mukaan kuiviketurvetuotannon ala on pienentynyt noin 2000 hehtaaria vuodessa, kun Vapo ei ole saanut uusia tuotantoaloja. (Hjelt & Ristola 2012, hakupäivä 21.11.2012.) Nähtäväksi jää riittääkö Hevospalvelun turve ensi vuoden toukokuuhun asti ja saako silloinkaan vielä uutta turveta. Uhkana on turpeen vaihtaminen johonkin toiseen kuivikevaihtoehtoon.

Ratsastuskoulutoiminnan, hevosten maahantuonnin ja myynnin puolella tilanne ei myöskään ole paras mahdollinen. Hevosmarkkinat nimittäin peilaavat niin Suomen kuin koko maailmankin taloustilannetta. Huono taloustilanne vaikuttaa harrastuksen suosioon ainakin kasvun hidastumisena. Harrastajien on haastavaa selviytyä tiukemman taloustilanteen yli. Suomessa yhteiskunta ei tue ratsastusharrastusta, kuten esimerkiksi Ruotsissa, jossa on esimerkiksi kunnallisia ratsastuskouluja. Hevosharrastajat ovat kuitenkin usein asennoituneet niin, että kaikesta muusta tingitään viimeiseen asti. Aikuis-harrastajien määrä tulee luultavasti pysymään jatkossakin vähintään samana. Lomautusten ja työttömyyden myötä osa asiakkaista saattaa kuitenkin joutua jättämään harrastuksen. (Kortesoja 2009, hakupäivämäärä 22.11.2012.) Huono taloustilanne myös karsii hevosten ostajia ja laskee hintoja.

Kuljetuskaluston osalta Hevospalvelun tilanne on nyt hyvä. Kuorma-auton investoiminen oli iso kulu, mutta ehdottoman hyvä hankinta. Se mikä kuljetuksista tekee haasta-

van, on tallin sijainti näin pohjoisessa Suomessa. Sen jälkeen kuin hevoset saapuvat maahan Helsingissä, niillä on vielä pitkä matka Tornioon. Kuljetusmatka on aina stressaava hevoselle, ja matkan pidentyessä sen haitalliset vaikutukset ja riskit suurella todennäköisyydellä pahenevat. Hevosten lisäksi pitkä kuljetusmatka on raskas myös kuljettajalle.

Tutkimuskysymyksessä 1. haettiin hevostilan toimintaympäristöön vaikuttavia tekijöitä. Yritys ei toimi yksin omilla ehdoillaan, vaan sen toimintaan vaikuttavat jatkuvasti ympäristö jossa yritys toimii. Yrityksen toimintaympäristön osia ovat taloudellinen ympäristö, poliittinen ympäristö, sosiaalinen ympäristö ja teknologinen ympäristö. Toimintaympäristön ymmärtäminen edellyttää toimialan ja sen kilpailutilanteen tuntemusta.

On tärkeää seurata taloudellista tilannetta, koska se vaikuttaa tuotannontekijöiden hintaan ja kysyntään. Lisäksi on tärkeää kyetä ennakoimaan tuotannontekijöiden hintojen muutoksia. Kuluttajien ostokykyyn ja samalla myös tuotteiden kysyntään vaikuttaa elintason nousu tai lasku. Yrityksen toimintaan vaikuttavat myös korko- ja inflaatiotasot. (AmmattiWiki, hakupäivä 8.1.2013.)

Poliittisessa ympäristössä yrityksen toimintaan voivat vaikuttavat yleinen ilmapiiri ja päättäjien asenteet yritystoimintaa kohtaan. Muutoksia saattaa tulla lainsäädäntöön esimerkiksi ympäristönsuojelun, kuluttajasuojan tai työturvallisuuden osalta. Nämä taas vaikuttavat niin kuluttajien kuin yritystenkin toimintaan. (AmmattiWiki, hakupäivä 8.1.2013.)

Esimerkkinä Maa- ja metsätalousministeriön säännökset hevosten pidolle asetettavista eläinsuojeluvaatimuksista astuivat voimaan 1.1.1999. Kaikkien eläinsuojien, myös vanhojen tallirakennusten, on täytettävä säännökset viimeistään ensi vuoden alusta eli 1.1.2014. Uusien rakennusten osalta määräykset ovat toki jo voimassa. Kyseinen asetus määrittelee mm. karsinoiden kokovaatimukset ja tallin korkeuden. On arvioitu, että vasta noin puolet vanhoista tallirakennuksista täyttää vaadittavat määräykset. (Suomen Ratsastajainliitto, hakupäivä 9.1.2013.)

Sosiaalisessa ympäristössä yritystoimintaan vaikuttavia tekijöitä ovat esimerkiksi ikärakenteen kehitys, kuluttajien lisääntynyt vapaa-aika ja kulutustottumusten muutokset.

Monilla sosiaalisilla tekijöillä on vaikutus tuotteiden ja palveluiden kysyntään. (AmmattiWiki, hakupäivä 8.1.2013.)

Teknologian kehitys taas voi vaikuttaa yllättävästi ja voimakkaasti yrityksen toimintaan. Esimerkiksi yrityksen tiedonsiirron nopeutumiseen olennaisesti vaikuttaa mm. tietotekniikan koko ajan kehittyvät tekniikat. Myös korvaavien tuotteiden ja tuotantomenetelmien kehittymisellä voi olla iso vaikutus. (AmmattiWiki, hakupäivä 8.1.2013.)

Tutkimuskysymykseen 2. hevostilan logistisiksi toiminnoiksi löydettiin hevosten sisämarkkinakauppaan, kuljetuksiin, myyntiin, maahantuontiin, täyshoitopalveluihin, kengityksiin, ratsastuskoulutoimintaan ja varastointiin liittyvät asiat. Nämä ovat tietenkin hieman erilaisia jokaisen hevostilan kohdalla.

Tutkimuskysymykseen 3. liittyen tutkimuksessa ei löydetty mitään suurempia kehittämiskohteita Hevospalvelun logistisiin toimintoihin liittyen. Tämä on toimeksiantajan kannalta tietenkin hyvä asia sillä se kertoo siitä, että näiltä osin asiat ovat hyvällä mallilla.

LÄHTEET

- AmmattiWiki. Yrityksen toimintaympäristö. Hakupäivä 8.1.2013.
<http://www.ammattiwiki.fi/wiki/index.php?title=Yrityksen_toimintaymp%C3%A4rist%C3%B6>
- Anders, Von Bell & Inkiläinen, Aimo & Ritvanen, Virpi & Santala, Jouko 2011. Logistiikan ja toimitusketjun hallinnan perusteet. Saarijärven Offset Oy, Saarijärvi.
- Elintarviketurvallisuusvirasto Evira 2012. Hakupäivä 23.8.2012.
<<http://www.evira.fi/portal/fi/evira/>>
- Eriksson, Päivi & Koistinen, Katri 2005. Monenlainen tapaustutkimus. Hakupäivä 2.1.2013.
<http://www.google.fi/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=4&cad=rja&ved=0CEUQFjAD&url=http%3A%2F%2Fwww.ncrc.fi%2Ffiles%2F4957%2F2005_04_verkkojulkaisu_tapaustutkimus.pdf&ei=MgLmUOPGDcLm4QTP94HACQ&usg=AFQjCNEidhSuXM2OMZ88Voqi9cuMWCsHnw&bvm=bv.1355534169,d.bGE>
- Haapanen, Mikko & Heikura, Jouko & Leino, Kalle 2004. Maatila liikeyrityksenä. WSOY, Helsinki.
- Hippolis. Hevosala lukuina. Hakupäivä 19.11.2012. < <http://hippolis.fi/?pageid=33>>
- Hirsjärvi, Sirkka & Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula 2007. Tutki ja kirjoita. 13 painos. Tammi, Helsinki.
- Hokkanen, Simo & Karhunen, Jouni & Luukkainen, Martti 2001. Johdatus logistiseen ajatteluun. 6. uudistettu painos. Sho Business Development Oy, Kangasniemi.
- Hyväksytyt ratsastuskoulun kriteerit 2012. Hakupäivä 3.9.2012.
<http://www.ratsastus.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/ratsastajainliitto/embeds/ratsastajainliittowwwstructure/36523_RK_laminaatti_2012_tulostus.pdf>
- Kananen, Jorma 2008. Kvali: kvalitatiivisen tutkimuksen teoria ja käytänteet. Jyväskylän Ammattikorkeakoulu, Jyväskylä.
- Karrus, Kaij E. 2001. Logistiikka. 3 painos. WSOY, Helsinki.
- KvaliMOTV. Toimintatutkimus. Hakupäivä 20.4.2012.
<http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L5_4.html>
- Lehtola, Pauliina & Wegelius, Christopher 2005. Hevoskaupan käsikirja. Gummerrus Kirjapaino Oy, Jyväskylä.
- Meri-Lapin Hevospalvelu.. Hakupäivä 20.4.2012. < <http://www.m-lhp.fi/>>
- Metsämuuronen, Jari 2001. Laadullisen tutkimuksen perusteet. International Methelp Ky, Helsinki.
- Pajari, Katariina 2012. Yrittäjä, Meri-Lapin Hevospalvelu, Kaakamo. Haastattelu 8.1.2013.
- Pohjois-Pohjanmaan liito. Pohjois-Suomen logistiikkastrategia ja logistiikan kehittämisohjelma, 2006. Hakupäivä 25.10.2012.
<http://www.google.fi/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&cad=rja&ved=0CCIQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.kainuu.fi%2FUsertFi-les%2FFile%2FKainuu%2FMaakunnan_suunnittelu%2FOhjelma_asiakirjat_ja_strategiat%2FPS_logistiikkastrategia_ja%2520logistiikan_kehittamisohjelma.pdf&ei=RLKPUJDFGJHb4QSK6IG4BQ&usg=AFQjCNFAgHFwTcorCMXVubLHWy3owXwILQ>

Salomäki, Seija 2010. Seitsemän laukan väli. Hakupäivä 1.10.2012.

<<https://www.google.com/url?q=http://www.m-lhp.fi/pdf/KatariinaPajari-Seitseman.pdf&sa=U&ei=SKamUMWGAoLk4QSJIIG4AQ&ved=0CAcQFjAA&client=internal-uds-cse&usg=AFQjCNEuv00x9mqTKk1O9eoh71HzgJq0tw>>

Suomalaisen hevosalan katsaus 2010. Hakupäivä 19.11.2012.

<http://hippolis.fi/UserFiles/hippolis/File/Hevosalan_katsaus_uusin_piene mpi.pdf>

Suomen Hippos Ry. Hevosen hankinta. Hakupäivä 26.9.2012.

<http://www.hippos.fi/rekisterointi_ja_omistaminen/hevosen_hyvintointi/hevosen_hankinta>

Suomen Ratsastajainliitto. Hakupäivä 29.10.2012 <<http://www.ratsastus.fi/>>

Tuomi, Jouni 2007. Tutki ja lue: johdatus tieteellisen tekstin ymmärtämiseen. Tammi, Jyväskylä.